

1 Belg op 8 kreeg het laatste jaar een snelheidsboete. Resultaten van de ESRA-studie die de verkeersveiligheid vergelijkt in 17 Europese landen

Belgen zijn massaal voorstander van een nultolerantie voor beginnende bestuurders (83%), maar zijn in de minderheid als het op de verplichting van een fietshelm aankomt (46%). Bijna één Belg op 5 (19%) werd tijdens het afgelopen jaar gecontroleerd door de politie. Dit is minder dan het Europese gemiddelde (29%). Meer dan 1 Belg op 8 (13%) kreeg in diezelfde periode een snelheidsboete. Dit is slechts een greep uit de resultaten van de grote Europese ESRA-studie die de meningen en gedragingen van bestuurders vergelijkt in 17 Europese landen.

Op initiatief van het BIVV, hebben 17 Europese landen deelgenomen aan een grote studie die ESRA werd genoemd (European Survey of Road users' safety Attitudes). Deze uitgebreide studie maakt een vergelijking tussen de verschillende deelnemende landen op het vlak van 6 belangrijke domeinen binnen de verkeersveiligheid.

1) De pakkans en ondersteuning van de maatregelen

Tijdens het afgelopen jaar heeft bijna één Belg op 5 (19%) moeten stoppen voor een politiecontrole; meestal om een ademtest af te leggen. Dat ligt ver onder het Europese gemiddelde (29%). Nochtans stellen we, verrassend genoeg, vast dat de bestuurders van een aantal landen die beter scoren op het gebied van verkeersveiligheid, eigenlijk maar weinig gecontroleerd werden. Dat is het bewijs dat de pakkans niet het enige element is dat invloed heeft op het gedrag van de bestuurders.

Belgen blijken massaal voor een nultolerantie voor beginnende bestuurders te zijn: 83% ten opzichte van het Europese gemiddelde van 80%. Nog twee andere maatregelen krijgen veel steun van de Belgen: het installeren van een alcoholslot voor recidivisten (80% ten opzichte van 76% in Europa) en de verplichting voor voetgangers en fietsers om 's nachts een fluohesje te dragen (68% ten opzichte van 62% in Europa). Anderzijds zijn de Belgen niet gewonnen voor de verplichting van winterbanden (34% ten opzichte van 55% in Europa).

2) Risicoperceptie in het verkeer

Van de 17 landen die meegedaan hebben aan de studie, zijn het de Belgische voetgangers die zich het minst veilig voelen in het verkeer. Idem voor de motorfietsers (alleen Griekenland scoort slechter hierop). De fietsers voelen zich ook niet zo op hun gemak. Er zijn dus nog grote inspanningen nodig in ons land om de trajecten voor de zwakke weggebruikers veiliger te maken, zeker nadat uit de barometer van het BIVV voor de eerste drie maanden van het jaar gebleken is dat het aantal ongevallen met voetgangers en fietsers gestegen is.

Over het algemeen worden alcohol en snelheid door de Belgische (en Europese) bestuurders terecht beschouwd als de belangrijkste risicofactoren in het verkeer. We merken hierbij op dat de Belgen (22%), samen met de Italianen (24%) het vaakst aangeven dat files een mogelijke oorzaak kunnen zijn van een ongeval!

3) Rijden onder invloed van alcohol

Iets minder dan 1 Belg op 5 (18%) verklaart het stuur te hebben genomen terwijl ze de wettelijke alcohollimiet hadden overschreden. Afgezien van Frankrijk (22%) is dit het slechtste resultaat van Europa; 9 keer meer dan de Zweden (2%) en 3 keer meer dan de Nederlanders (6%). Zo denkt 30% van de Belgen dat hun vrienden het aanvaardbaar vinden om nog te rijden nadat men gedronken heeft. Dit is het hoogste percentage van heel Europa en ligt ook ver boven het gemiddelde (22%). De studie bewijst dus nog maar eens dat de Belgische samenleving veel te tolerant is ten opzichte van drinken en rijden.

4) Snelheid

Meer dan 1 Belg op 2 (51%) vindt dat er meer gecontroleerd moet worden op snelheid. Dat is iets minder dan het Europese gemiddelde (54%). Meer dan de helft is van mening dat de boetes voor overdreven snelheid niet hoog genoeg zijn. Nochtans heeft meer dan 1 Belg op 8 (13%) in het afgelopen jaar een boete ontvangen voor te snel rijden. Dat is iets minder dan het Europese gemiddelde (15%), maar wel veel meer dan de beste leerlingen van de klas op Europees niveau: Zweden (4%) en het Verenigd Koninkrijk (6%).

5) De veiligheidsgordel

De Belgen zijn overtuigd van het nut van de veiligheidsgordel, ook achterin. Zo verklaart 75% van de passagiers achterin dat ze zich vastklikken, wat volledig overeenstemt met het resultaat van de laatste BIVV-gedragsmeting. Dit is beduidend meer dan het Europese gemiddelde (62%). Kortom, meer en meer Belgen zijn stilaan overtuigd van de noodzaak om de gordel te dragen, zelfs achterin. Slechts 7% van de passagiers zegt dat het niet echt nodig is om achterin een gordel te dragen: na Finland is dit het beste resultaat van Europa!

6) Afleiding en vermoeidheid

In België luistert 1 voetganger op 4 (26%) naar muziek in het verkeer. Gelet op de gevaren die hiermee gepaard gaan, moet hier beter rond gesensibiliseerd worden. In de wagen wordt het gebruik van handenvrije kits steeds populairder: 4 op 10 Belgen maken hier gebruik van. Dat is minder dan het Europese gemiddelde (51%) maar toch is deze trend niet te verwaarlozen.

Wat vermoeidheid achter het stuur betreft, zien we dat meer dan 1 Belg op 10 blijft rijden wanneer hij zich moe voelt. Dit is iets minder dan het Europese gemiddelde (12%).

Conclusies

Volgens Wouter Van den Berghe, Directeur van het Kenniscentrum van het BIVV, *"zijn de gegevens die in het kader van deze ESRA-studie werden verzameld van groot belang voor de 17 deelnemende landen. Dankzij deze gegevens weten de betrokken landen op welke gebieden ze beter/slechter scoren dan de andere landen en kunnen ze eventueel maatregelen treffen om de situatie recht te trekken. De studie zal op regelmatige basis herhaald worden om de evolutie van de attitudes en de meningen op te volgen en om te zien of de genomen maatregelen effectief hun vruchten hebben afgeworpen"*.

Wat België betreft, weten we dat de pakkans in de afgelopen jaren is toegenomen, zeker voor drinken en rijden. Maar de studie toont ook aan dat het risico om gecontroleerd te worden over het algemeen kleiner is dan in vele andere landen. Dit is echter niet de enige factor die ervoor zorgt dat bestuurders de neiging hebben om overtredingen te begaan: de sociale norm is zeker zo belangrijk. En daar wringt nu net het schoentje in België. Onze samenleving is nog te tolerant, vooral ten opzichte van rijden onder invloed van alcohol en snelheid.

De rapporten van de ESRA-studie zijn terug te vinden op de website: www.esranet.eu.

Contactpersoon:

Stef Willems (woordvoerder BIVV): 0473/85.59.44

Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid vzw
Haachtsesteenweg 1405 - 1130 Brussel - T +32 (0)2 244 15 11 - F +32 (0)2 216 43 42
info@bivv.be - www.bivv.be - BE 0432.570.411